

Affärsdrivande linjehamn i Region Gotland 2024

Innehåll

Förvaltningsberättelse	2
Resultat 2024.....	2
Viktiga händelser under året	3
Investeringsverksamhet.....	4
Trafikvolym	4
Verksamhetsmått/nyckeltal	5
Resultaträkning 2024	6
Direktredovisade tillgångar, eget kapital och skulder 2024-12-31.....	7

Förvaltningsberättelse

Hamnavdelningen ansvarar för att leda, administrera och planera hamnverksamheten i regionens 11 hamnar. I denna särredovisning redovisas linjehamnsverksamheten där huvuddelen av trafiken har bedrivits mellan Visby, Nynäshamn och Oskarshamn.

2008 tecknades ett avtal mellan tekniska nämnden i Gotlands kommun och Destination Gotland AB (DG) och Rikstrafiken (Trafikverket) som började gälla från 1 januari 2009. Prisjustering av hamnavgifterna sker enligt KPI-KS¹. Dock ej för 2024, då 2023 års priser behövs. Hamnavgifterna består av fartygsavgift från antalet ankomster samt varuavgift från antalet passagerare, fordon och gods till och från ön.

Hamnavtalet för den statligt upphandlade linjetrafiken löpte ut januari 2015. Parterna har inte kommit överens om något nytt avtal, men är ense om att rederiet får fortsätta trafikera hamnen till samma taxa och ansvarsfördelning som tidigare.

Resultat 2024

Det ekonomiska resultatet för linjehamnsverksamheten 2024 uppgick till - 1 628 tusen kronor (- 1 146 tusen kronor). I resultatet ingår hamnavgifter med 33 040 tusen kronor (30 408 tusen kronor) och kapitalkostnader med 19 046 tusen kronor (15 362 tusen kronor). I årets resultat ingår hamnavgifter från Birka på 2 836 tusen kronor.

Tabell 1: Resultat 2021-2024

(mnkr)	2021	2022	2023	2024
Ingående eget kapital	11,5	12,3	15,1	16,4
Överföring resultat	0,8	2,8	1,3	-1,1
Utgående eget kapital	12,3	15,1	16,4	15,2
Årets resultat	2,8	1,3	-1,1	-1,6

¹ Konsumentprisindex med konstant skatt.

Viktiga händelser under året

Världen har fortsatt präglats av stor osäkerhet med anledning av kriget i Ukraina, oförutsägbara energipriser och hög inflation. Linjetrafiken hade 1 730 205 passagerare vilket är 1,4 procent fler passagerare jämfört med 2023. Antalet personbilar ökade också, till 520 175, vilket motsvarar en ökning med 0,7 procent. Antalet ankomster och avgångar till och från ön med Destination Gotland AB var 2 790, vilket innebar en minskning med 2 procent. Nytt för i år var linjetrafiken med Birka som trafikerade Stockholm-Åland-Visby, med 79 432 passagerare med 30 ankomster, vilket ej är inkluderat i ovanstående siffror.

Under året bedrevs det ingen trafik till Västervik, ej heller Hansatrafik till Rostock.

El-anslutning av fartyg i linjetrafiken

El-anslutning av fartyg i Visby hamn har nu varit på plats i fem år. Inkörningsproblemen klarades av under 2020. Visby hamn har nu en anläggning som är tekniskt avancerad och fyller väl sin funktion. Anpassning har gjorts av Birka Gotland för att kunna el-ansluta vid anlöpen till Visby hamn.

Korrosionsskydd av färjelägen

Projektet att livstidsförlänga spontkajerna i färjelägena 5 och 6 slutfördes under 2022 med ett bra resultat. Nu har även färjeläge 7 slutförts inklusive de nya fenderverken som gör att det nu är tre bra och anpassade färjelägen till dagens trafik med SF 1500/1650.

Framtida reservhamn

Slutgiltigt beslut om framtida reservhamn har inte fattats under året. Trafikverket har med stöd av bland annat regionen svarat på regeringsuppdrag avseende reservhamnsfunktion på Gotland och där särskilt bistått med kunskap om kajanläggning och logistikfunktion där även Destination Gotland har varit behjälpliga. Reservhamnsfunktionen ska innehålla grundläggande funktionalitet för upprätthållande av trafiken vid en samhällsstörning då ordinarie färjelägen i Visby hamn inte kan nyttjas.

Reservhamnsfrågan är en av de viktigaste faktorerna för Gotlands förmåga att kunna motstå allvarliga störningar i samhällets funktionalitet.

Linjetrafiken i framtiden

Linjetrafiken i Visby hamn står inför många investeringar och anpassningar för att kunna hantera en modern framtida linjetrafik. Investeringsplanen innefattar renovering av hamnterminalen som byggdes 1983. Linjetrafiken behöver i framtiden mer logistikytor och det planeras för att fylla ut ett område söder om färjeläge 7 bort mot oljekajen, eventuellt kan även ett sådant område innebära möjligheter för att hantera nya fartygsbränslen i Visby hamn. Det finns även ett behov av reservkraft för att kunna strömförsörja viktiga system vid längre strömavbrott. Men även nya fartyg kan behöva anpassade landgångar och bilramper samt eventuellt en annan typ av fendrar. Flera av dessa investeringar är verksamhetsanpassningar och kommer kräva särskilda avtal med rederiet.

Investeringsverksamhet

Tabell 2: Investeringsredovisning 2021-2024 (mnkr)

	2021	2022	2023	2024
Investeringsutgifter	8,4	4,4	41,6	18,9

Tabell 3: Investeringsprojekt 2024 (tkr)

Projekt	Budget 2024	Utfall 2024	Avvikelse
Förbättringsåtgärder	8 159	5 473	2 686
Rep spont kajanläggningar	8 955	2 000	6 955
Ombyggnad fender	26 939	10 355	16 584
Visby Elanslutning fartyg	5 813	1 000	4 813
Rensmuddring	3 000		3 000
Renovering spont Holmen	250		250
Ombyggnad av terminal	142	110	32
Totalsumma	53 258	18 939	34 319

Nedan i tabellen redovisas vilka anläggningstillgångar som erhållit EU-bidrag och statliga investeringsbidrag.

Tabell 4: Investeringsbidrag (tkr)

Anläggningstillgångar	Totalt bidrag	Årets bidrag	Bidrag kvar att erhålla
Fendrar (Statliga bidrag)	20 481	975	11 709
Godsterminal (Statliga bidrag)	3 091	91	1 727
Godsterminal (EU bidrag)	17 983	529	10 845
Hamnterminal, Resecentrum (Statliga bidrag)	2 726	130	1 187
Hamnterminal, Resecentrum (EU bidrag)	6 991	333	3 061
Totalsumma	51 272	2 058	30 587

Tabell 5: Avskrivningsbelopp investeringar 2021-2024 (mnkr)

	2021	2022	2023	2024
Avskrivningsbelopp	10,0	10,3	13,6	15,0

Trafikvolym

Tabell 6: Trafikvolym 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024	Nynäs
Passagerare	1 235 480	1 723 081	1 799 168	1 705 480	1 730 205	75%
Personbilar	417 371	566 637	547 384	516 617	520 175	72%
Husvagnar	3 444	6 710	5 850	6 086	5 902	54%
Släpvagnar	10 549	12 298	11 987	10 339	9 754	67%
Bussar	156	354	695	635	712	54%
MC	6 044	8 705	8 288	7 167	6 981	65%
Lastenheter	46 912	49 672	50 589	45 607	44 257	55%
Lastton	653 405	702 196	712 219	668 078	657 434	48%

Antalet turer till och från ön var 2 790 jämfört med 2023 då antalet var 2 846 vilket motsvarar en minskning med 2 procent. I kolumnen längst till höger, redovisas den andel av transportererna som går till och från Nynäshamn under 2024. Dessa siffror är relativt konstanta genom åren. Nytt för i år var att

vi hade Linjetrafik med Birka som trafikerade Stockholm-Åland-Visby under perioden 31 mars t.o.m. 27 augusti, de hade 79 432 passagerare vilket ej är inkluderat i ovanstående siffror.

Tabell 7: Förändring jämfört med föregående år, %

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Passagerare	3,1	-32,2	39,5	4,4	-5,2	1,4
Personbilar	3,5	-23,3	35,8	-3,4	-5,6	0,7
Husvagnar	-3,8	-46,5	94,8	-12,8	4,0	-3,0
Släpvagnar	2,9	-16,3	16,6	-2,5	-13,7	-5,7
Bussar	-3,6	-80,1	126,9	96,3	-8,6	12,1
MC	-7,6	-25,4	44,0	-4,8	-13,5	-2,6
Lastenheter	-1,0	-5,1	5,9	1,8	-9,8	-3,0
Lastton	-1,3	-3,0	7,5	1,4	-6,2	-1,6

Husbilar redovisas som personbilar.

Tabell 8: Passagerarvolym under sommaren 2024

	Juni	Juli	Aug	Summa
Nynäshamn	179 374	304 351	191 994	675 719
Oskarshamn	64 118	123 890	75 323	263 331
Totalsumma	243 492	428 241	267 317	939 050

Nynäshamn och Oskarshamn ökade totalt sin passagerartrafik under dessa sommarmånader med 0,2 procent. Juni stod för en ökning med 10 procent, juli en minskning med 4 procent och augusti en minskning med 0,6 procent. Sommarmånaderna stod för 54 procent av årets passagerarvolym jämfört med 55 procent 2023.

Verksamhetsmått/nyckeltal

Tabell 9: Verksamhetsmått / nyckeltal 2023-2024

	2024	2023	Differens
Antal turer, till och från Gotland	2 790	2 846	-56
Bruttoregister-ton (1.000-tal ton)	44 551	45 500	-949
Ankommande gods (1.000-tal ton)	376	382	-6
Avgående gods (1.000-tal ton)	282	286	-4

I ovanstående siffror är det exklusive Birkas 30 anlöp med totalt 1 048 bruttoregister-ton i 1.000-tal ton.

Resultaträkning 2024

tkr	Budget	Utfall	Avvikelse
INTÄKTER			
Fartygs- och varuavgifter	33 500	33 040	-460
Investeringsbidrag fr. stat & EU	2 199	2 058	-141
Elkonsumtion	12 500	15 747	3 247
Hyror o arrenden	1 550	1 466	-84
Städservice	1 094	1 009	-85
Övriga intäkter		660	660
Summa intäkter	50 843	53 980	3 137
KOSTNADER			
Material, inventarier	1 500	2 206	-706
OH-kostnader	1 793	1 843	-50
Personalkostnader	5 920	5 664	256
Lokal- och markhyror	800	1 084	-284
Fastighetskostnader	6 335	6 763	-428
Elkostnader	12 800	15 710	-2 910
Larm och bevakning	1 000	1 819	-819
Interna tekniktjänster	400	339	61
Övriga verksamhetskostnader	1 226	1 135	91
Summa kostnader	31 774	36 563	-4 789
Avskrivningar byggnader	14 593	14 995	-402
Summa avskrivningar	14 593	14 995	-402
Verksamhetens nettointäkter	4 476	2 422	-2 054
Intern ränta intäkter		589	589
Intern ränta kostnader	4 476	4 640	-164
Årets resultat		-1 628	-1 628
INTÄKTSFINANSIERINGSGRAD	100%	97%	-3%

Direktredovisade tillgångar, eget kapital och skulder 2024-12-31

tkr	Not	2024-12-31	2023-12-31
Anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningstillgångar	1	234 448	228 828
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar		13 592	15 220
Summa tillgångar		248 040	244 048
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	2	13 592	15 220
- därav årets resultat		-1 628	-1 146
Långfristiga skulder		234 448	228 828
Summa eget kapital och skulder		248 040	244 048

Not 1 – Anläggningstillgångar, tkr

Mark, byggnader och tekniska anläggningstillgångar, utgående balans

	2024	2023
Visby hamn färjeläge 5, 6, 7	115 244	103 773
Hamnterminalen	14 771	14 428
Visby hamn	43 543	47 103
Godsterminal	27 525	28 949
El-anslutning fartyg	33 365	34 575
Summa	234 448	228 828

Not 2 – Eget kapital, tkr

	2024	2023
Ingående eget kapital	16 366	15 113
Justering egen finansiering investering		
Justering omklassificering EK till långfristig skuld	-1 146	1 253
Årets resultat	-1 628	-1 146
Utgående eget kapital	13 592	15 220

